

Aan de fractievoorzitters in de Tweede Kamer

Datum 28 juni 2024
Betreft Brief VluchtelingenWerk Nederland – Debat over de regeringsverklaring
woensdag 3 juli 2024

VluchtelingenWerk Nederland
Postbus 2894
1000 CW Amsterdam
Telefoon (020) 346 72 00
Helpdesk (020) 346 72 50
Fax (020) 617 81 55
www.vluchtelingenwerk.nl
info@vluchtelingenwerk.nl

Geachte fractievoorzitters,

VluchtelingenWerk Nederland vraagt graag uw aandacht voor onze zorgen over de plannen van het nieuwe kabinet ten aanzien van het vluchtelingenbeleid. Eerder stuurden wij u ook onze [kritische brief](#) in reactie op de presentatie van het hoofdlijnenakkoord vorige maand. In deze brief concluderen wij dat de voorstellen geen oplossingen bieden voor de problemen in het asielsysteem of zelfs contraproductief zijn, grotendeels (juridisch) niet haalbaar zijn, in strijd zijn met (mensenrechten-)verdragen en afbreuk doen aan solidariteit binnen de samenleving.

Kabinet ontwricht het asielsysteem en verergert crisis

Met de gepresenteerde plannen ontwrichten de vier partijen het [asielsysteem in Nederland](#) [willens en wetens](#). Dit gaat ten koste van asielzoekers, vluchtelingen, betrokken burgers, uitvoeringsorganisaties en gemeenten die zich dagelijks inspinnen om er samen voor te zorgen dat zij bescherming en perspectief kunnen vinden in Nederland. De kern van de huidige crisis in het opvang- en asielbeleid is bovendien niet het aantal mensen dat in Nederland bescherming vraagt en na statusverlening recht heeft op gezinshereniging, maar eerder gemaakte politieke keuzes. Zoals de ontijdige bezuiniging op behandelcapaciteit bij de IND en de afbouw van reguliere opvanglocaties van het COA. De oplossingen liggen bij het herstellen van de effecten van die keuzes – maar in plaats van vol in te zetten op een snelle en zorgvuldige asielprocedure, menswaardige opvang en goede huisvesting, kiest het beoogde kabinet voor een benadering waarin vluchtelingen (en andere migranten) ten onrechte als zondebok worden ingezet voor bredere maatschappelijke problemen zoals de afbraak van de volkshuisvesting.

Het narratief van 'het aller strengste asielbeleid ooit' lijkt belangrijker dan het daadwerkelijk oplossen van problemen. De gedachte achter deze maatregelen is dat deze het aantal asielzoekers flink zullen doen verminderen, maar uit onderzoeken blijkt dat dit niet klopt. Zolang er oorlog en vervolging is, zullen vluchtelingen op zoek gaan naar veiligheid en blijven komen – ook naar Nederland. Dat Nederland altijd solidair is geweest en zal blijven met mensen die vluchten voor oorlog en geweld zou voorop moeten staan. Nederland is er als samenleving ook bij gebaat om opvang en integratie in goede banen te leiden, en uitvoeringsorganisaties de ruimte en middelen te geven om hun werk te doen. Met het intrekken van de spreidingswet en het invoeren van de voorgestelde plannen doet de beoogde coalitie echter het tegenovergestelde.

Inburgering naar Justitie en Veiligheid?

De Wet Inburgering die sinds 2022 van kracht is heeft als [belangrijkste doel](#) "nieuwkomers snel en volwaardig te laten meedoen in de maatschappij, liefst via betaald werk". De keuze voor het toekomstige kabinet om inburgering niet onder te brengen bij de staatssecretaris voor 'Participatie en Integratie' maar bij Justitie en Veiligheid is dan ook niet te begrijpen. Onder voorgaande inburgeringswetten keken gemeenten – pas als de inburgering was afgerond – naar iemands mogelijkheden om aan het werk te komen. Onder de nieuwe wet is er bewust voor gekozen om met duale trajecten het inburgeren zo veel mogelijk te combineren met het

participeren, zodat vluchtelingen eerder aan de slag kunnen. Essentieel hiervoor is dat deze twee onderwerpen en wetten bij dezelfde bewindspersoon worden ondergebracht (ook bij het financieel 'ontzorgen' van inburgeraars raken de Wet inburgering en de Participatiewet elkaar). Wij pleiten er dan ook voor om deze portefeuillevindeling te heroverwegen en meer rekening te houden met het belang van een succesvolle inburgering én participatie voor zowel vluchtelingen als de samenleving als geheel.

Wij hopen dat u onze inbreng kunt gebruiken in het debat, voor vragen of een toelichting zijn we uiteraard beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Frank Candel
Bestuursvoorzitter VluchtelingenWerk Nederland